

Bioplynové stanice z pohledu ERÚ

- Třeboň 2014 -

Ing. Martin Laštůvka

Místopředseda a ředitel sekce POZE

Energetický regulační úřad

ČINNOSTI ERÚ

- *Vydává cenová rozhodnutí.*
- *Podílí se na přípravě zákonů (č. 458/2000 Sb., č. 165/2012 Sb.).*
- *Vydává prováděcí právní předpisy k zákonům (č. 347/2012 Sb., ...).*
- *Vydává výkladová stanoviska k cenovému rozhodnutí (výkladové stanovisko č. 3/2013 k užitečnému teplu z obnovitelných zdrojů...).*
- *Provádí kontroly ve smyslu zákona č. 458/2000 Sb.*
- *Rozhoduje sporná řízení.*
- *Co není v kompetenci ERÚ:*
 - *Poskytovat právní poradenství v individuálních záležitostech.*
 - *Vydávat závazná stanoviska.*
 - *Rozhodovat mimo správní řízení.*

ZÁVAZNÁ STANOVISKA ERÚ?

- Rok 2014 přinesl nový občanský zákoník (č. 89/2012 Sb.)
- ERÚ v rámci své působnosti nemůže vydávat právní stanoviska a ani žádným jiným způsobem jakkoliv předběžně zavazovat rozhodování v rámci správního řízení.
- ERÚ není oprávněn vyjma správního řízení podávat jakákoliv stanoviska, vyjádření, výklady či právní hodnocení.
- ERÚ nemůže poskytovat právní poradenství.
- Právní poradenství spadá pod zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii.
- Jakékoliv dopady spojené s rozhodnutím realizace či nerealizace dané skutečnosti jsou plně v rámci rozsahu podnikatelské činnosti a rizika z něho vyplývajícího.

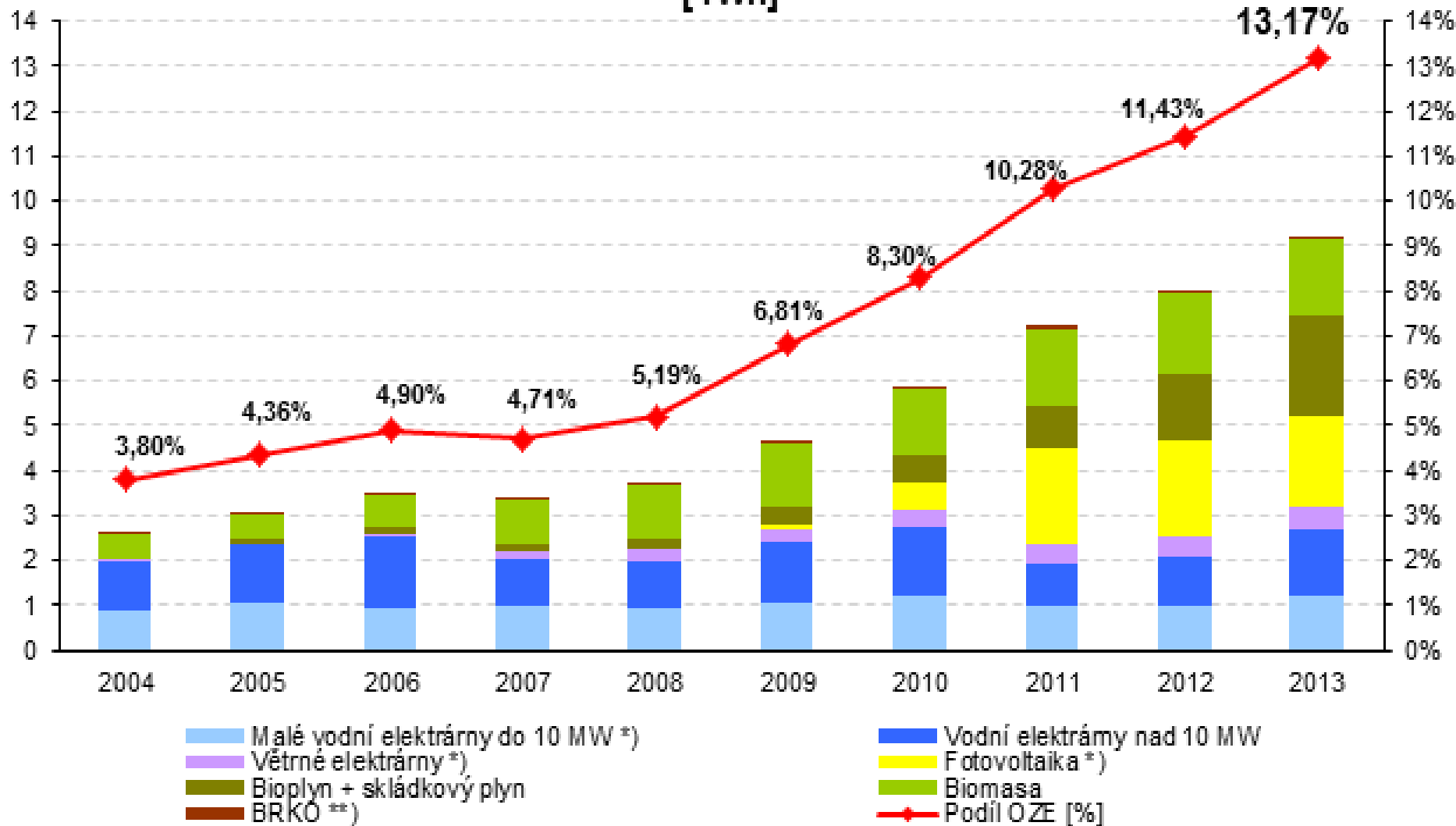
CO PŘINESL ROK 2013 I

- *„Malá“ novela zákona č. 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích.*
- *Na základě této novely od 1. 1. 2014 došlo k:*
 - *Zastavení provozní podpory pro nové fotovoltaické elektrárny a výroby využívající energie bioplynu.*
 - *Zachování podpory pro MVE a zdroje s udělenou autorizací využívajících geotermální energie, energii biomasy, větru se stavebním povolením platným před 2. říjnem 2013.*
 - *Zastropování výše příspěvku na úhradu vícenákladů spojených s podporou OZE, KVET a DZ na 495 Kč/MWh.*
 - *Prodloužení solárního odvodu pro FVE uvedené v roce 2010 ve výši 10 % po dobu životnosti.*
 - ...

Současný stav

- K 1. lednu 2014 došlo **zastavení podpory** pro všechny nové výroby OZE mimo MVE.
- Rok 2015 bude **posledním rokem podpory** pro ostatní nové obnovitelné zdroje – končí přechodné ustanovení (získání autorizace, povolení stavby).
- Od 1. července 2014 **vyloučení podpory pro některé a.s.**, pokud nedoloží, které osoby jsou vlastníky.
- 12.6. 2014 vložilo MPO do meziresortního připomínkového řízení **novelu zákona č. 165/2012 Sb.** (i 458/2000 Sb.).

Vývoj výroby elektřiny z OZE a její podíl na hrubé domácí spotřebě [TWh]

Novela zákona č. 165/2012

- Omezení množství elektřiny s nárokem na podporu
 - Nástroj k usnadnění kontroly překompenzace v desátém roce provozu výroby (závazek ČR vůči EK)
 - V současné době není novelou navrženo
- Zelená měřidla
 - Je elektřina, na kterou je uplatňována podpora opravdu vyrobena?
 - Je množství elektřiny správné?
 - Je opravdu z OZE?
- Podpora pro nové BPS
- Změna výběru poplatku na OZE

„Zelená měřidla“

- *Měřicí zařízení, které slouží pro měření elektřiny s nárokem na podporu ve formě zeleného bonusu, TVS elektřiny, užitečného tepla a spotřebovaného paliva jiného než bioplynu.*
 - Měřidlo je ve vlastnictví výrobce.
 - Není žádným způsobem zajištěno proti neoprávněné manipulaci.
 - Podpora z veřejných peněz je vyplácena na nezajištěné měření elektřiny...!!!
 - Potenciál pro podvodné jednání, složitá kontrolovatelnost a prokazatelnost.
- Řešení novelou zákona č. 165/2012 Sb.
 - Zajištění měřidla proti neoprávněné manipulaci (subjekt určí MPO)
 - Nemožnost zásahu do měřidla či výměny měřidla bez povolení. 8

Podpora pro nové BPS

- V prvním návrhu novely řešena hodinovým zeleným bonusem KVET.
- Vzhledem k plnění Národního akčního plánu doporučil ERÚ realizaci podpory prostřednictvím zeleného bonusu na teplo.
 - Podmínka pro uplatnění **užitečného tepla**
 - Úspora primární energie
 - Dosažení cíle **pro teplo** v NAP

Co můžete očekávat od CR pro rok 2015 ?

- S předstihem zveřejněný návrh Cenového rozhodnutí
 - Veřejný konzultační proces k CR
 - Analýza a zapracování připomínek do finálního CR
- Poslední rok pro vypsání výkupních cen a zelených bonusů pro nové výrobní využívající, biomasu, vítr, geotermální energie.
- Vypsání výkupních cen pro nové výrobní využívající vodní energii. Vzhledem k předpokládanému zachování t-e parametrů vyhlášky minimální vliv na změnu ceny pro nové kategorie na rok 2015.

Co můžete očekávat od CR pro rok 2015 ?

- Zákonnou 2 % indexaci výkupních cen u stávajících zdrojů OZE (vyjma biomasy a bioplynu).
- Částečnou úpravu podmínek pro úpravu využití vzdálené kogenerace BPS.
- Podporu pro nové výrobní zdroje BPS instalované za účelem pokrytí zvýšené sezóní poptávky po teple.
- Motivaci výrobců pro výběr podpory formou zeleného bonusu.

Co můžete očekávat od ERÚ v roce 2015 ?

- Uvádění novely EZ a POZE do praxe a z toho vyplývající:
 - Novelizace vyhlášek
 - Příprava na nové kontrolní pravomoci
 - ...
- Příprava na výstupy z notifikace KVET
- Příprava na výstupy z další notifikace zákona č. 165/2012 Sb. (180/2005 Sb.)

Omezení podporovaného množství elektriny

Notifikace

Závazek ČR vůči EK

- Zavedení revize po 10 letech u každého příjemce za účelem kontroly nadměrné kompenzace
 - „České orgány se zavázaly, že prostřednictvím legislativních změn zavedou mechanismus monitoringu, **aby se ověřilo, že nedošlo k žádné nadměrné kompenzaci** ve smyslu pokynů Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí („pokyny“). Prostřednictvím této revize **bude každý příjemce podroben individuální kontrole nadměrné kompenzace, přičemž se zohlední podmínka patnáctileté doby návratnosti**. Revize podpory udělené každému příjemci se bude provádět **po 10 letech od zahájení provozu elektrárny** a na základě výpočtů a dokumentace předložených výrobcem elektřiny, včetně zejména informací o investiční podpoře poskytnuté na výstavbu nebo rekonstrukci zařízení.“

Notifikace

Závazek ČR vůči EK

- Každý příjemce podpory bude podroben revizi po 10 letech u každého příjemce za účelem kontroly nadměrné kompenzace
- Součástí revize má být i posouzení souběhu provozní a investiční podpory
- V případě zjištění nadměrné kompenzace bude podpora ukončena ...

Co je to překompenzace ?

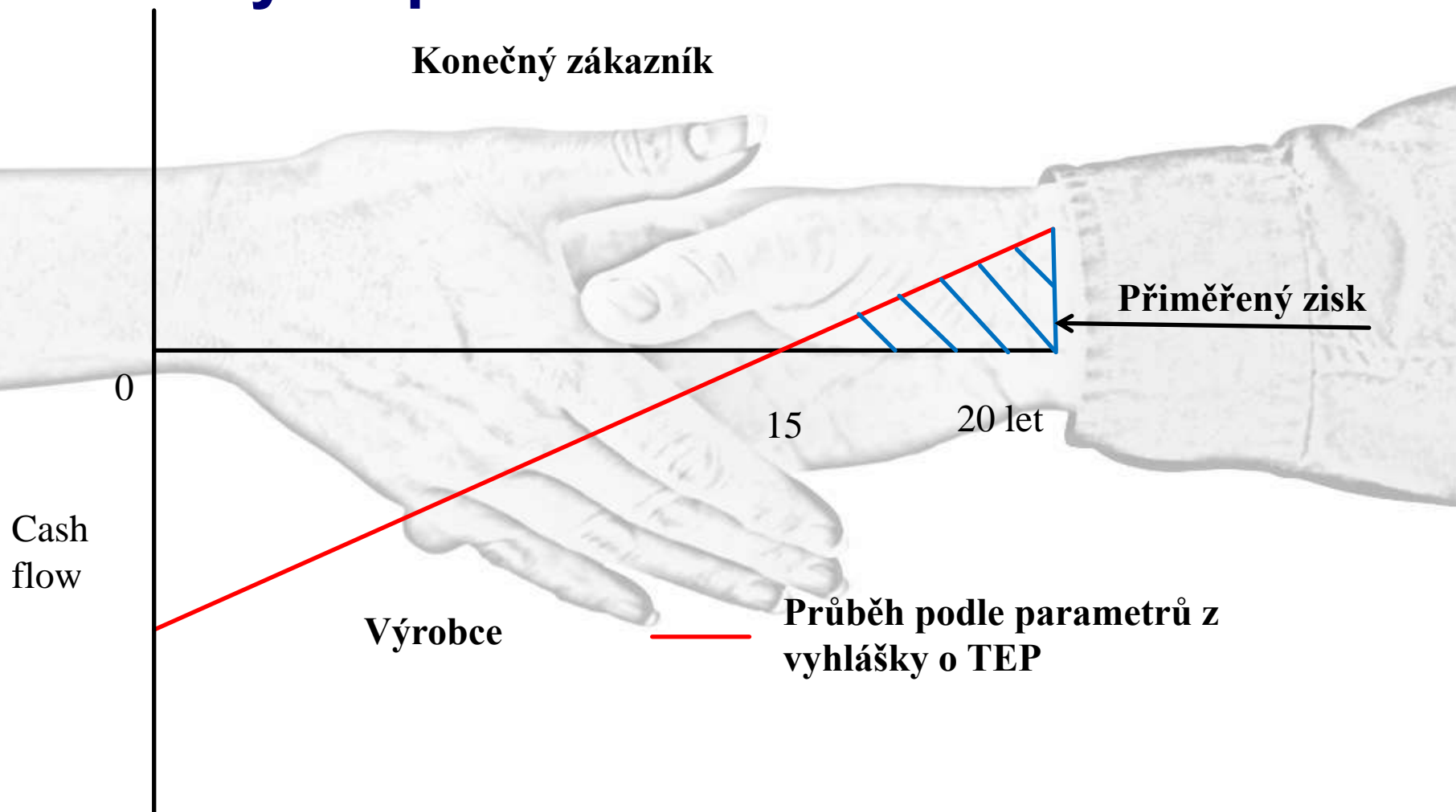
■ Podpora která :

- narušuje hospodářskou soutěž
- zajišťuje výrazně lepší než tržní podmínky
- slouží k dosahování nadměrných zisků
- zajišťuje výrazně kratší než 15letou návratnost
- umožnila nekontrolovatelný rozvoj OZE

Současné znění zákona umožňuje nadměrnou kompenzaci

- z důvodu:
 - investiční podpory (pro výrobní do 2013),
 - vyššího využití instalovaného výkonu,
 - zvýšení účinnosti zdroje skrytou modernizací,
 - vykazování vyššího než vyrobeného množství elektřiny.

Zákonná dohoda mezi výrobcem a konečným spotřebitelem

Tato zákonná dohoda zněla:

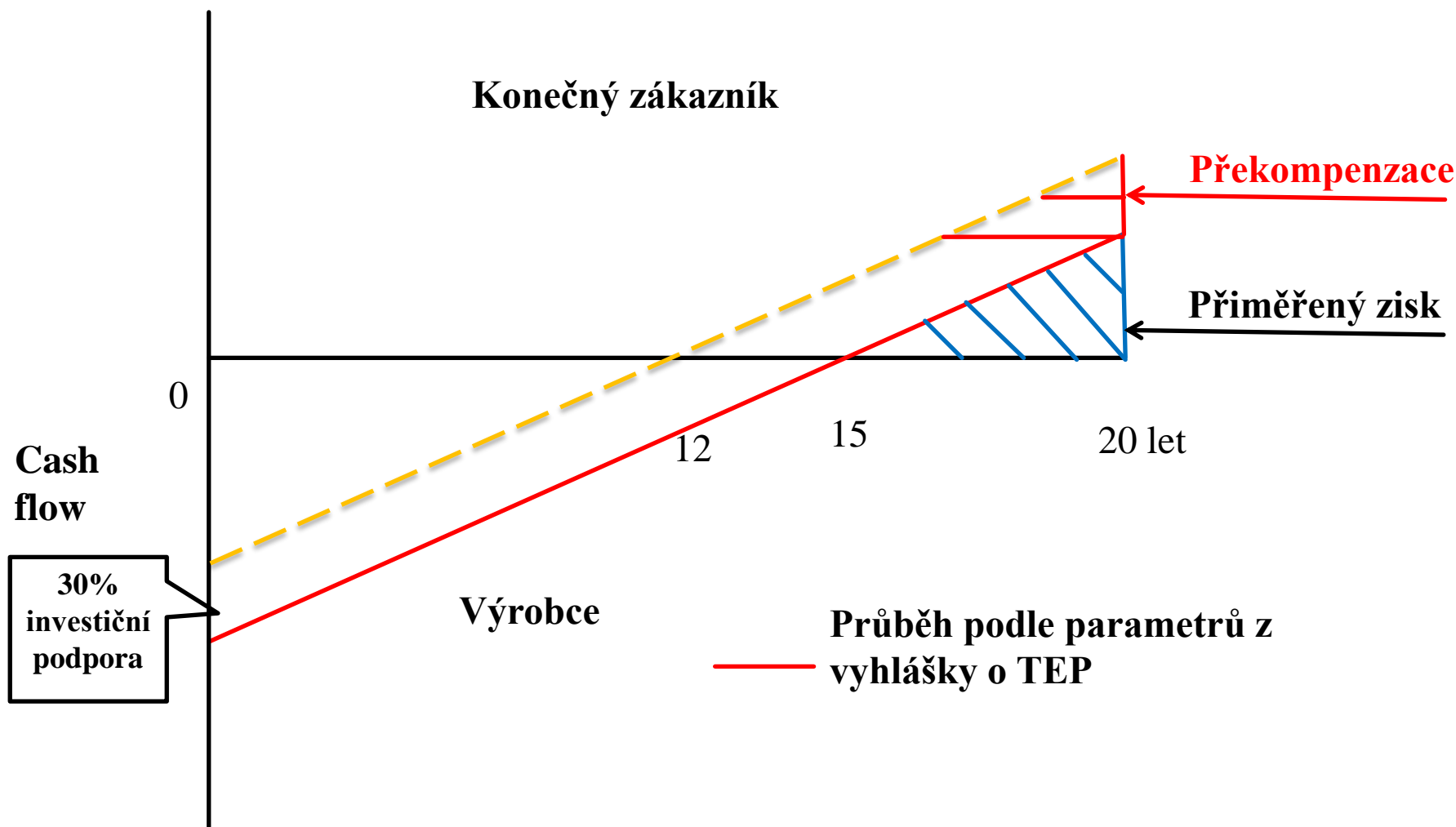
- Výrobce má právo na 15letou návratnost investice s přiměřeným ziskem (pokud dodrží T- E parametry)
- Spotřebitel výrobcům zaplatí během 15 let investici (1x) a přiměřený zisk.
- Platba spotřebitele = $VC * \underline{\text{doba využití}} * \text{délka podpory}$

Zákonné garance (pouze pro VC)

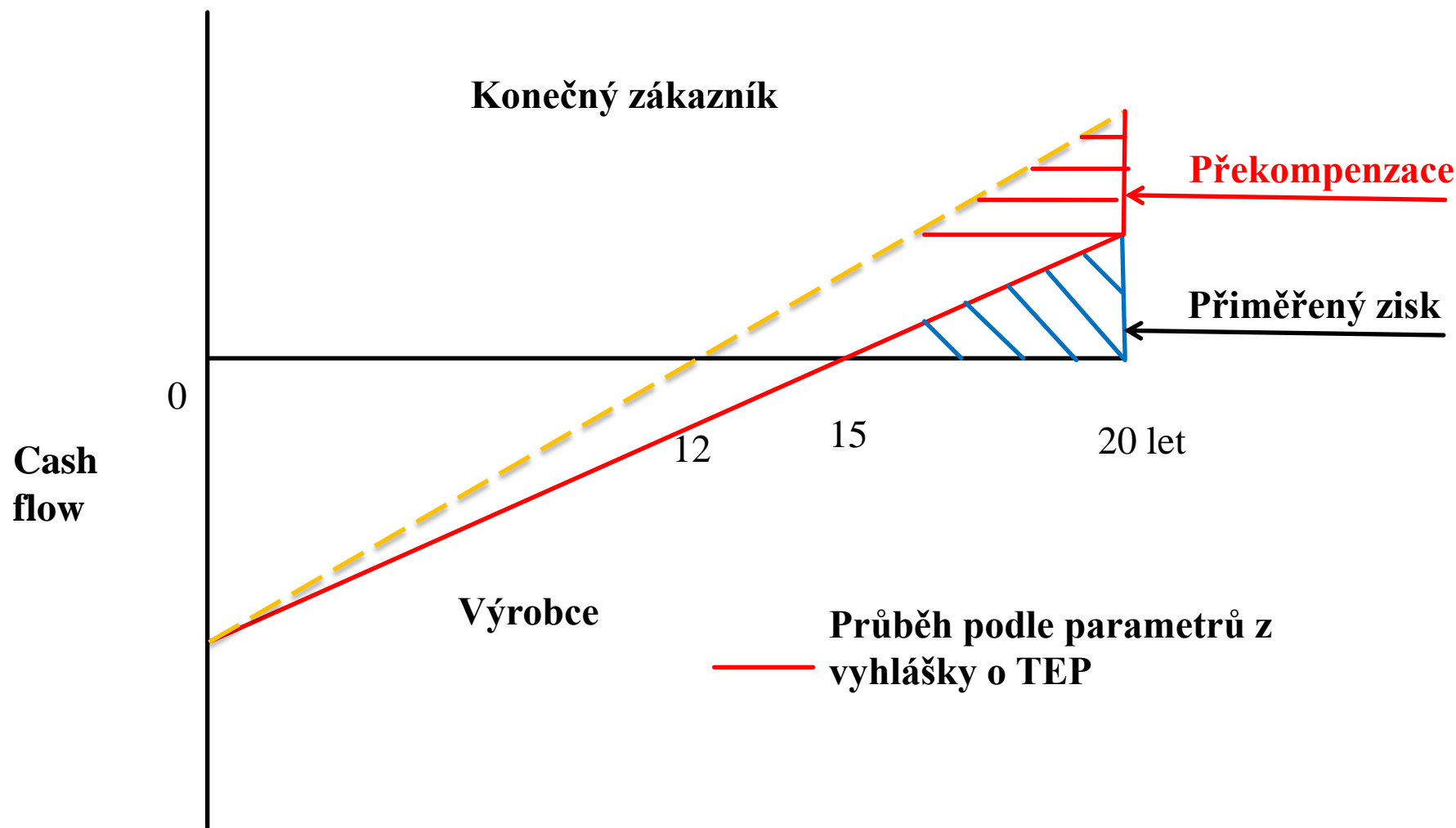
- Zákon definuje 3 garance pro investory:
 - zachování výše výnosů **za jednotku** elektřiny a její indexaci 2 % ročně. **Neplatí pro BPS a BM**
 - dobu podpory (15-30 let podle typu OZE)
 - 15 letou návratnost investice

Navržený mechanismus všechny tyto garance zachovává

Vliv investiční dotace

Vliv vyšší doby využití

Co se stalo ?

- **Výrobce dosahuje vyššího než průměrného zisku z veřejné podpory**
 - vzniká nadměrná kompenzace
- **Spotřebitel v rozporu se zákonnou dohodou platí i překompenzaci**
- **Řešení: Zavedení životnostního limitu podporovaného množství elektřiny**

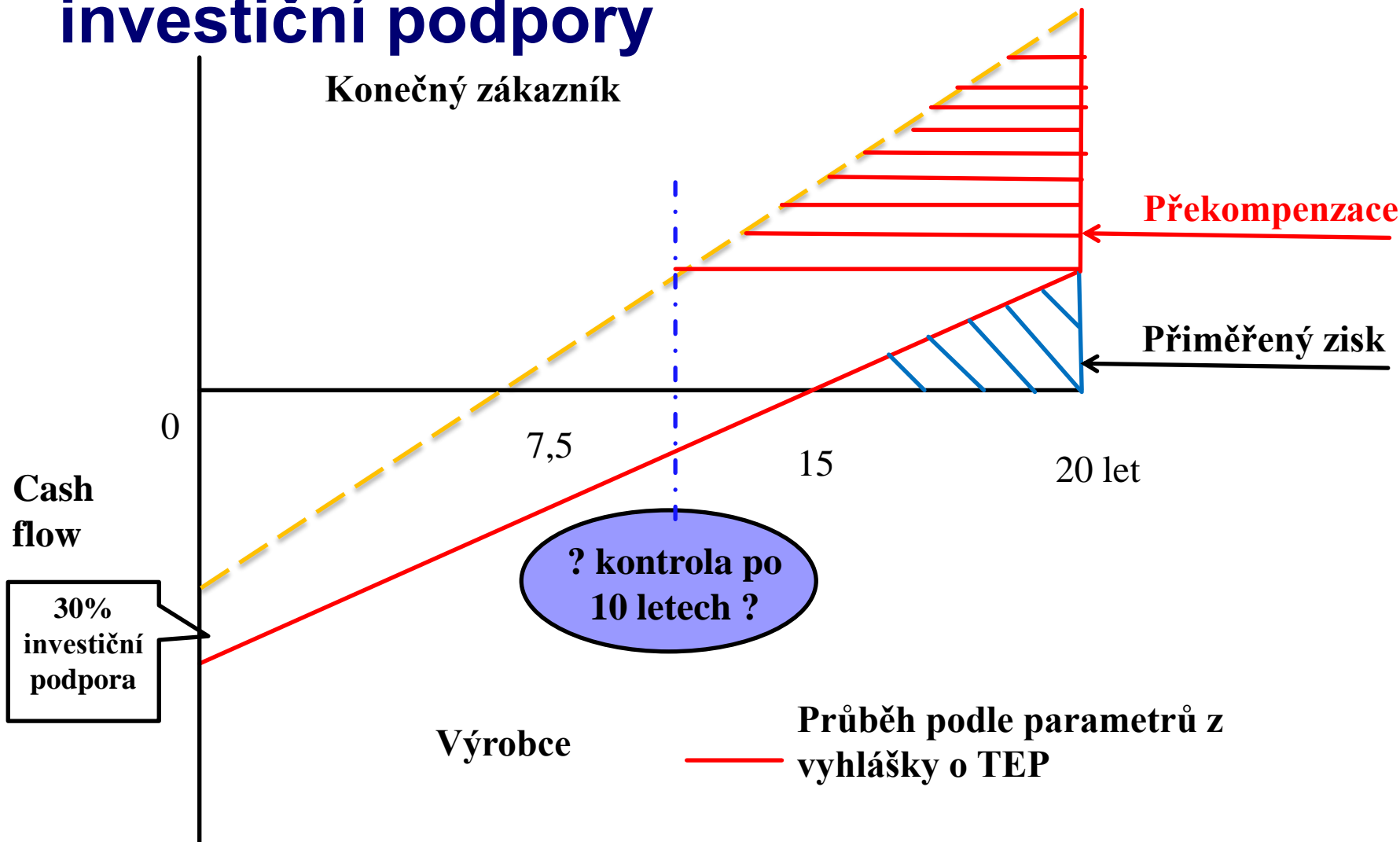
Co se stane při kontrole po 10 letech?

- Omezení podporovaného množství není implementací kontroly po 10 letech
 - Cílem je snížení dopadů kontroly po 10 letech
 - Cílem je vyplácet v čase veřejné prostředky rovnoměrně

- Co když zjistíme, že:
 - výrobná už svůj životnostní limit vyčerpala?
 - došlo k překompenzaci veřejné podpory už v osmém roce?
 - ***Nedostane už žádnou další podporu??***

- ***Nebo bude muset výrobce dokonce i podporu vrátet??***

Kombinace vyšší doby využití a investiční podpory

Co musí mechanismus zohledňovat

- Zachování 15leté návratnosti investice (1x).
- Zachování výnosu na **jednotku** elektřiny.
- Zachování doby trvání práva na podporu.
- Vyšší investici vynaloženou za účelem vyšší výroby.
- Vyšší palivové náklady oproti fosilním palivům.
- Rekonstrukci modernizaci

Ano, nový mechanismus ...

- zpřísňuje podmínky pro vyplácení podpory
- využívá k tomu v minulosti zveřejněné indikativní parametry a jejich kombinaci (vyhláška č. 475/2005 Sb. a č. 347/2012 Sb.)
- zohledňuje zachování všech zákonných garancí
- zohledňuje vyšší investici vynaloženou za účelem vyšší výroby
- zohledňuje vyšší palivové náklady

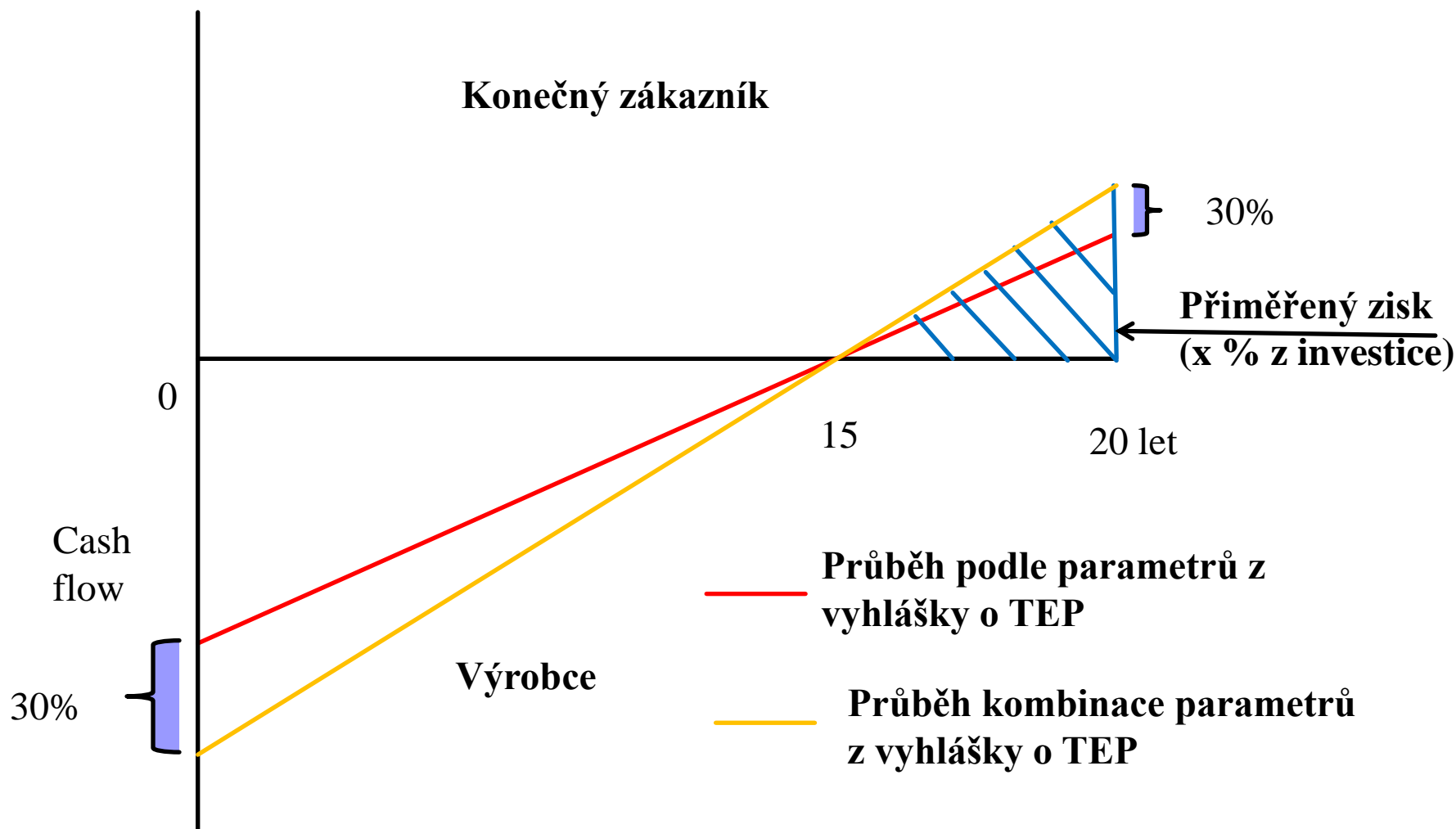
Omezení výrobců?

- Nelimituje výrobce množstvím vyráběné elektřiny
 - *Výrobce může nadále vyrábět elektřinu „nad“ rámec ročního využití instalovaného výkonu.*
 - *Má možnost uplatnit ji na trhu – ale jen za tržní cenu.*
- Nelimituje výrobce při technologických úpravách výroben.
 - *„Dělej si co chceš, zaplatím ti jenom X MWh“*
- Při splnění technicko-ekonomických parametrů
 - *je stále garantována doba návratnosti dle zákona.*
 - *je stále garantována výše výkupní ceny při její indexaci.*
 - *je stále garantováno právo na podporu po dobu životnosti.*

Zásadní připomínky z MPŘ

- **Připomínka:** Mechanismus je diskriminační vůči investorům, kteří investovali více než určovala vyhláška, za účelem zvýšení doby využití výroby.
- **Úprava:** „...s ohledem na technicko-ekonomické parametry nebo jejich kombinaci ...“
- **Princip:** Úřad v cenovém rozhodnutí zavede mechanismus, který v případě vynaložení vyšší investice za účelem zvýšení doby využití úměrně navýší dobu využití inst. Výkonu, a tím dojde ke zvýšení maximálního podporovaného množství.

Přípustná kombinace TEP parametrů

Zásadní připomínky z MPŘ

- **Připomínka:** U zdrojů s proměnlivou výrobou (FVE, VTE, MVE) je potřeba zohlednit jejich kolísavou výrobu v průběhu roku/let.
- **Úprava:** „...v případě výroben elektřiny využívajících energii vody, energii slunečního záření nebo energii větru je **Úřad povinen zohlednit proměnlivý charakter výroby těchto obnovitelných zdrojů v cenovém rozhodnutí ...**“
- **Princip:** Úřad nastaví pro FVE, MVE, VTE maximální roční podporované množství vyšší o cca 20% než jsou hodnoty uvedené ve vyhlášce, ovšem při současném zachování životnostního limitu podporovaného množství elektřiny.

Zásadní připomínky z MPŘ

- **Připomínka:** Ohrožení dodávek tepla, ke kterým dojde u výroben KVET při vyčerpání ročního limitu podporovaného množství z důvodu vyšších nákladů na pořízení biomasy.
- **Úprava:** „...V případě výroben elektřiny využívajících energii biomasy a bioplynu je Úřad povinen stanovit podporu ve formě ročního zeleného bonusu na množství elektřiny vyrobené nad rámec podporovaného množství elektřiny podle odstavce 11 zohledňující zvýšené palivové náklady těchto výroben vůči nahrazovaným fosilním palivům...“
- **Princip:** Nad rámec podporovaného množství podle odst. 11 bude podpora poskytnuta pouze na uhrazení zvýšených palivových nákladů.

Co mechanismus vyřeší?

■ Překompenzace podpory

- Výrobce dostane vyplacenou právě takovou sumu podpory, se kterou se počítalo při výpočtu 15leté návratnosti. (1x)

■ Nadměrně vysokou výrobu (např. u FVE)

- Problémy SEI při prokázání podvodů při vykazování.
- Problém s dokazováním nereálné výroby v dané lokalitě.
- Zvýšení výroby zvýšením instalovaného výkonu (oproti licenci).

■ Modernizace výroben

- „Dělej si co chceš, zaplatím ti jenom X MWh“
- Např. dodatečná instalace zrcadel u FVE (trackery)

■ Výměna FVE panelů.

- Výměna panelů za účinnější->tzn. zvýšení výroby.

Jak bude vyřešena rekonstrukce modernizace v novele zákona?

- (13) Výše maximálního podporovaného množství elektřiny z obnovitelných zdrojů podle odstavce 11, zůstává zachováno i v případech, kdy je výroba elektřiny v průběhu doby trvání práva na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů **částečně rekonstruována nebo částečně modernizována v celkové hodnotě do 30 % investice vynaložené pouze na výstavbu výroby elektřiny včetně nezbytných součástí před jejím uvedením do provozu nebo do 1. 1. 2006, přičemž náklady na pronájem, užívací právo, nebo jiné právo, anebo pořízení pozemku se nepovažují investicí vynaloženou na výstavbu výroby elektřiny dle tohoto ustanovení. V těchto případech se nejedná o nové uvedení výroby elektřiny do provozu podle § 12 odstavce 1 písmena b).**

Shrnutí

- Navržené mechanismy neřeší implementaci kontroly po 10 letech, pouze se snaží minimalizovat množství případů u kterých by došlo k překompenzaci dříve než po deseti letech provozu
- **ERÚ musí postupovat vůči všem druhům POZE stejně tj. nediskriminačně.**
- **Dopad navrženého mechanismu na provoz většiny BPS je minimální**
- **Mechanismus by umožňoval do výše 30% z ceny původní investice, provádět částečnou rekonstrukci či modernizaci bez dopadu na datum uvedení do provozu.**
- **ERÚ navrhuje, aby případně „ušetřené“ prostředky byly využity na podporu nových projektů POZE.**

Děkuji za pozornost

Ing. Martin Laštůvka
místopředseda a ředitel sekce POZE
Energetický regulační úřad